

KLIIMAMINISTEERIUM

Erki Ruben
Lääne-Harju Vallavalitsus

Teie 21.08.2025 nr 6-1/32-329

Meie 06.10.2025 nr 7-15/25/3746-4

Lääne-Harju valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju
strateegilise hindamise aruande eelnõu
kooskõlastamine

Austatud Erki Ruben

Lähtudes planeerimisseaduse § 85 lõikest 1, olete Kliimaministeeriumile saatnud kooskõlastamiseks Lääne-Harju valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande (edaspidi *KSH aruanne*) eelnõu.

Selgitame, et Kliimaministeerium annab üldplaneeringutele seisukoha või kooskõlastuse üldjuhul ainult riigivara valdkonnas ning Kliimaministeeriumi vastutusvaldkonda kuuluvates maavarade, metsanduse, merenduse ja raudtee valdkondades. Muude Kliimaministeeriumi pädevusse kuuluvate valdkondade puhul annavad seisukoha või kooskõlastuse Kliimaministeeriumi haldusala asutused vastavalt nende pädevusele. Planeerimisseaduse § 4 lõike 4 alusel on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määrus nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused“, kus on sätestatud, milliste asutustega ja mis juhtudel planeeringud kooskõlastada.

Kliimaministeerium vaadanud läbi üldplaneeringu materjali ja selle KSH aruande eelnõu, teeb järgmised märkused:

1. Üldplaneeringu seletuskirja leheküljel 16 on toodud, et üldplaneeringuga on tiheasustusalana (kompaktse hoonestusega ja tihedalt asustatud alana), sh perspektiivse alana, määratud mh Meremõisa ja Padise küla (üldplaneeringu joonisel näidatud piirides). Üldplaneeringu joonise järgi ulatub nimetatud külades tiheasustusalala vastavalt mereni ja Kloostri jõeni, kus teadaolevalt kehtivate üldplaneeringute kohaselt tiheasustusalala puudus. Juhime tähelepanu, et vastavalt looduskaitseaduse (LKS) § 41 lõikele 1 on uue tiheasustusalala moodustamine ranna või kalda piiranguvööndis keelatud. Erandi võib teha Vabariigi Valitsus kohaliku omavalitsuse ettepanekul. Täpsemalt on sätestatud nõuded LKS § 41 lõigetes 3 ja 4. Sisult toetame, küll aga palume kinni pidada LKS nõuetest. Kui vallal on teistsugused andmed nende külade varasema kehtiva asustuse kohta, siis palume selgitada. Või vajadusel korrigeerida tiheasustusalala piiri.

2. Üldplaneeringu seletuskirja leheküljel 50 on toodud lause „...*alal on lubatud veesõidukite sildumine, sadamateenuste osutamiseks ning sadama sihtotstarbeliseks kasutamiseks vajalikud sadamaehitised*...“. Vastavalt sadamaseadusele on sadamaehitis sadama sihtotstarbeliseks kasutamiseks. Seletuskirjast jääb mulje nagu oleks olemas ka sadamaehitised, mis ei ole sadama sihtotstarbeliseks kasutamiseks. Palume võimalusel see ebatäpsus parandada või selgitada, milliseid ehitisi lisaks sadamaehitisele mõeldud on.
3. Seletuskirja peatükis 2.7.18. on välja toodud väikesadamate liigitus. Vastavalt sadamaseadusele ei ole väikesadamatel eraldi liigitust, aga väikesadamaid saab vaadelda selle järgi, milliseid lisateenuseid need pakuvad (sadamaseaduse § 3 ja taristuministri 30.07.2025 määrus nr 44 „Sadama lisateenuste loetelu“). Soovitame parandada seletuskirja ja viidata sadama lisateenustele sadamaseaduse ja eelnevalt viidatud rakendusakti mõistes.
4. Seletuskirja peatükis 2.7.18 on kirjutatud „*Tingimused sadama maa-alal*“. Palume alapealkiri asendada „*Tingimused väikesadama maa-alal*“.
5. Seletuskirja peatükis 2.7.18 on kirjutatud, et väikesadamatesse tuleb integreerida võimalikult lai tegevuste baas (näiteks merepääste, mereturism, sadamate kasutamine kalasadamatena ka harrastuskaluritele, sukeldujatele, purjelauduritele, puhketevgevustele). Kirjutatud on „*Tagada lai tegevuste baas*“, palume võimalusel asendada lausega „*Tagada lai sadamateenuste ja lisateenuste baas*“.
6. Seletuskirja leheküljel 87 palume Pakrineeme kaubasadam asendada *Pakrineeme sadamaga*.
7. Üldplaneeringus ei saa seada maavara kaevandamise eeltingimuseks detailplaneeringu koostamist, kuna see oleks vastuolus kehtivate seadustega. Planeerimisseaduse § 124 kohaselt on detailplaneeringu eesmärk eelkõige ehitustegevuse kavandamine. Ehitusseadustiku § 2 lõike 3 järgi ei kohaldata seadust maavara kaevandamisele. Maavara kaevandamist reguleerib maapõuseadus eriseadusena. Maapõuseaduse § 42 sätestab, et kaevandamine toimub üksnes kaevandamisloa alusel ning loamenetlus on avalik ja kaasav protsess, mis juba tagab kohaliku omavalitsuse ja elanike osalemise. Maapõuseaduse § 14 järgi tuleb tagada maavara kaevandamisväärsena säilimine ja juurdepääs maavarale. Maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust võib lubada üksnes haldusorgani nõusolekul. Tagamaks seadustega kooskõla ja vältimaks dubleeriva avaliku menetluse tekkimist, tuleb üldplaneeringu seletuskirjas täpsustada, et detailplaneeringu koostamise kohustus ei laiene aladele, millele on antud või taotletakse maavara kaevandamise luba.
8. Seletuskirja leheküljel 67 punkti 1 täiendada ja muuta sõnastust. Kaevandamisloa taotluse nõuded määrab maapõuseadus ja üldplaneering ei saa seada kaevandamisloa taotluste lisadele täiendavaid nõudeid. Soovitame kasutada sõnastust, et rohevõrgustikku kaevandamisloa taotluse esitamisel tuleb hinnata vajadust koostada eksperthinnang rohevõrgustiku toimimisele. Eksperthinnangu vajaduse otsustab Keskkonnaamet.
9. Palume seletuskirjas läbivalt eemaldada lause „*juhul, kui nimetatud aladel on kaevandamine majanduslikult otstarbekas*“. Kaevandamisloa andmise ja kaalutlused, mida vajalik hinnata, otsustab Keskkonnaamet.
10. Seletuskirja leheküljel 69 viimase punkti sõnastust täiendada, et vajadusel tuleb kaaluda mõjusid väärtuslikele maastikukomponentidele ja kavandada vajadusel negatiivseid mõjusid leevendavad meetmed. Selgitame, et maavara kaevandamisel muutub maastik.

11. Seletuskirja leheküljel 72 punkti 4 täiendada sõnastust, et kaevandamisloa taotluse menetluse raames tuleb vajadusel anda hinnang väärtusliku põllumajandusmaa hävimise osas ja hinnata kaasnevaid mõjusid. Maakasutuse muudatuse põhjendamise nõue võtta punktist maha, kuna kaevandamisloa taotluse menetlus oma iseloomult on terviklikult põhjendus.
12. Seletuskirja peatüki 3.6 „Maavarad“ punkti 2 täpsustada. Selgitame, et üldgeoloogiline uurimistöö on maapõue geoloogilise ehituse selgitamise eesmärgil tehtav teadusuuring või geoloogiline töö. Üldgeoloogilise uuringuloa taotlust ei esitata kohalikule omavalitsusele arvamuse avaldamiseks. Üldgeoloogilise uurimistöö tulemusena ei moodustata maardlat ega seata maakasutuseks kitsendusi. Palume eelnevat arvestades kas täiendada toodud punkti või punkt võtta maha, sest ei sobitu kehtiva õigusruumiga ega praktikaga.
13. Seletuskirja leheküljel 73 punktis 6 palume põhjalikumalt selgitada, kus ja millises karjääris on olemasolevaks probleemiks kaevude kuivaks jäämine.
14. Seletuskirja leheküljel 73 punktis 10 täpsustada sõnastust, mis algab „*Endiste kaevandusalade/karjääride korrastamisel /.../*“. Selgitame, et endistel aladel ei kehti enam kaevandamisloa, mistõttu vastavat nõuet esitada ei saa. Kui on mõeldud olemasolevaid karjääre, siis tuleb lõigu sõnastust vastavalt muuta.
15. Seletuskirja leheküljel 73 on tingimustes kirjas, et maavara kaevandamise järgselt tuleb maa-ala korrastamisel arvestada üldplaneeringuga kavandatud maakasutust. Juhime tähelepanu, et mäeeraldis korrastamissuund ja korrastamise võimalused sõltuvad väga palju ala geoloogiast. Palume parandada sõnastust järgnevalt: „*Maavara kaevandamise järgselt tuleb võimalusel maa-ala korrastamisel arvestada üldplaneeringuga kavandatud maakasutust*“.
16. Seletuskirja leheküljel 73 on tingimustes kirjas, et maavarade kaevandamise planeerimisel tuleb avaldada minimaalselt mõju maastiku ilmele, mullastikule ning puhkeotstarbelisele, metsanduslikule ja põllumajanduslikule kasutusele. Selgitame, et maavara kaevandamisel raadatakse vajadusel mets ja eemaldatakse katendis olev muld, neid ei ole võimalik olemasoleval kujul kaevandamise käigus säilitada. Samuti ei ole võimalik säilitada olemasolevat maastikku.
17. Seletuskirja leheküljel 99 on tuuleenergia toomise tingimustes kirjas, et tuuleparkide kavandamine maardlate, kus on moodustatud mäeeraldis, on võimalik pärast kaevandamistegevuse lõppemist ning üldjuhul pärast maavara ammendumist. Kooskõlastuse tuuleparkide kavandamiseks maardlate maa-alal annab Maa-amet. Juhime tähelepanu, et alates 01.01.2025. a annab vastavaid kooskõlastusi Eesti Geoloogiateenistus (EGT), kelle ülesanne on tagada riigi geoloogiaalane pädevus.
18. Seletuskirja peatükis 2.7.20 „Tootmismaa/Jäätmekäitlus (lehekülg 53) on viited ebakorrektseks, see tähendab peatükke 2.6.20 ja 2.6.23 ei eksisteeri. Palume korrigeerida.
19. KSH aruandes lehekülgedel 77 ja 78 kirjeldatakse rajatava Keila ümbersõidu alternatiive ning on toodud, et mõlema alternatiiviga kaasneb negatiivne mõju maardlatele ning, et ümbersõidu rajamine maardla alale eeldab koostööd Maa- ja Ruumiametiga. Juhime tähelepanu, et kliimaministri 14.12.2024 käskkirjaga nr 1-2/24/507 on alates 01.01.2025 antud volitus EGT-le maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks loa andmiseks ja planeeringute kooskõlastamiseks. Palume kaasata EGT planeeringu menetlusse ning ümbersõidu planeerimisel teha koostööd EGT-ga.

Planeerimisseaduse § 85 lõike 3 kohaselt loetakse üldplaneering kooskõlastatuks, kui kooskõlastamisel ei viidata vastuolule õigusaktiga või maakonnaplaneeringuga. Kliimaministeerium kooskõlastab Lääne-Harju üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu kirjas toodud märkustega arvestamisel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marten Kokk
kantsler

Koopia: Eesti Geoloogiateenistus

Kris Heinsoo, kris.heinsoo@kliimaministeerium.ee, 53078832
Liina Ordlik, liina.ordlik@kliimaministeerium.ee, 6251143
Harry Kuivkaev, harry.kuivkaev@kliimaministeerium.ee, 6262964
Reet Laos, reet.laos@kliimaministeerium.ee, 6256344
Ülle Otsepp, ulle.otsepp@fin.ee, 58513998